

De NVSO Rommelpot

'De Rommelpot is een oud Nederlands muziekinstrument gemaakt van een aardewerken pot bespannen met een varkensblaas waarin een stok gestoken wordt.'

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR STRAATSBURG EN OMSTREKEN
ASSOCIATION NÉERLANDAISE DE STRASBOURG ET SES ENVIRONS

Nieuwjaarswensen

HET BESTUUR bedankt eenieder die ook het afgelopen jaar weer heeft bijgedragen aan het slagen van onze activiteiten.

Bestuur en Rommelpotredactie wensen U allen, Uw naasten en degenen die U verder lief zijn een mooi en luisterrijk 2015.

Inhoud van dit nummer:

- Wat is een rommelpot (blz. 1)
- Nieuwjaarswensen (blz. 1)
- Nieuwjaarsborrel (blz. 1)
- Komende activiteiten (blz. 1)
- Sinterklaas en Zwarte Piet, een opvallende invalshoek (blz. 3 & 4)
- Sinterklaasfeest 2014 (blz. 3)
- Sint's berijmde visie op 2014 (blz. 4,5 & 6)
- De Pietendiscussie in breder verband (blz. 6)
- Gezegden (blz. 6)
- De van Nellefabriek op de Werelderfgoedlijst (blz. 7)
- Réforme territoriale (blz. 7)
- Impressie Cleveringalezing (blz. 8 & 9)
- Wie was Cleveringa (blz. 9)
- Culturele tips (blz. 10)
- Uitgebreidere info over de komende activiteiten (blz. 10)
- Concert Trio Tsekova: programma (blz. 11)
- Andlau, le village préféré des Français (blz. 11)
- Contributie (blz. 11)
- Colofon (blz. 11)

Komende activiteiten

- Dinsdag 20 januari, 19.00 uur in de Aubette 1928: concert met muziek uit de begintijd van de Aubette 1928 door Frank van Lamsweerde en collegaas;
- Donderdag 12 februari vanaf 19.30: Dansavond in de stijl van jaren '20-'30 in de Aubette 1928;
- Donderdag 24 februari om 20.00 uur : filmavond (Nova Zembla) bij onze secretaris, Gerard de Boer;
- Op de dinsdagavonden van 7, 14 en 21 april, om 19.00 uur: oude Nederlandse films in de Aubette 1928.

Behoudens de filmavond betreft het activiteiten van onze zustervereniging Theo van Doesburg, deels ook logistiek ondersteund door onze eigen Vereniging. Meer informatie vindt U op de pagina 10.

De Permanent Vertegenwoordiger van het Koninkrijk der Nederlanden bij de Raad van Europa
Ambassadeur Onno Elderenbosch

en

het Bestuur van de Nederlandse Vereniging

hebben het genoegen

de leden van de Nederlandse gemeenschap met partner in Straatsburg e.o.

uit te nodigen voor de Nieuwjaarsborrel op de Nederlandse Residentie
op vrijdag 16 januari 2015 van 19:00 tot 21:00 uur

6 rue Erckmann-Chatrian
67000 Strasbourg

RSVP/ STR-RSVP@minbuza.nl

Sinterklaas en Zwarte Piet

D Gelukkig gaat de felle onenigheid in Nederland over Zwarte Piet aan ons hier, in de Elzas voorbij. Nederland is over het algemeen 'zwart' gebleven met uitzonderingen als bv de Goudse stroopwafelpieten. Intussen heeft in Nederland de Raad van State, in beroep, de burgemeester van Amsterdam gelijk gegeven dat hij zich niet hoeft te bemoeien met de verschijningsvorm van Zwarte Piet. En dat doet - dus - ook de Raad van State niet.

ZWARTE PIET

De uitspraak van de rechtbank van Amsterdam van 3 juli 2014 waarbij burgemeester Eberhard van der Laan van Amsterdam werd opgedragen de vergunning voor de intocht van Sinterklaas met Zwarte Pieten nogmaals in overweging te nemen, bracht vele gemoederen in beweging. Het Parool berichtte op 27 november: 'Winkeliers zijn bang dat hun Pieten niet meer zwart zijn.' Alle tumult rond Zwarte Piet hield ook de directie van het warenhuis 'Angst & Vreesman' in zijn ban. Al tientallen jaren was in de periode tussen midden november tot het eigenlijke feest van Sint Nicolaas de goed heiligman een door het publiek graag geziene verschijning. Omringd door een drietal Zwarte Pieten trok Sinterklaas jaarlijks over alle afdelingen van het koophuis en had zelfs een eigen troon op de speelgoedafdeling, waar kinderen op schoot van de bisschop mochten plaatsnemen voor een foto. Maar kon het feest rond Sinterklaas nog wel op de zelfde voet worden voortgezet? Er waren afdelingschefs die hartstochtelijk pleitten voor het behoud van Sinterklaas en zijn Zwarte Pieten. De verkoopresultaten in november waren altijd meer dan bevredigend geweest en daarmee ook de bonus die de afdelingschefs aan het einde van het jaar tegemoet mochten zien. Er waren echter ook chefs, die onder geen beding nog Zwarte Pieten over de vloer wilden zien. Het was vooral de chef van de eigen bewakingsdienst, die de waarschuwend vinger opstak. Hij had vertrouwelijk uit politiekringen vernomen dat het niet uitgesloten geacht moest worden dat het tot protestacties en demonstraties in het warenhuis zou kunnen komen. Er gingen al geruchten dat een heetgebakerde kunstschilder met enkele sympathisanten het warenhuis zouden willen binnendringen en verkoopsters met spuitbussen zwarte verf in het gezicht zouden willen sproeien. Na een lang beraad besloot de directie van 'Angst & Vreesman' om via een persmededeling bekend te maken dat Zwarte Piet niet meer welkom was bij het warenhuis.

Twee dagen na de publicatie van het persbericht, ontving de personeelschef van Angst & Vreesman een open sollicitatie van een zekere Joshua Josefszoon voor een functie bij de bewakingsdienst tijdens de koopavonden. Omdat, door de te verwachte drukte tijdens de koopavonden in de Sinterklaastijd, extra toezicht nodig was, werd Josefszoon opgeroepen voor een gesprek. Op het afgesproken tijdstip meldde zich een correct geklede donkerhuidige man. Tot de stomme verbazing van de personeelschef deelde Joshua Josefszoon mede, dat hij solliciteerde naar de functie van Zwarte Piet tijdens de komende koopavonden. Had Sinterklaas niet al eeuwen een zwarte knecht gehad, die hem bewaakte, behulpzaam was met het dragen van pakjes en lekkers rondstrooide? Minzaam legde de personeelschef uit dat het warenhuis nu juist besloten had om dit jaar geen Zwarte Pieten in dienst te nemen. In Amsterdam was een deel van de bevolking van Surinaamse en Antilliaanse afkomst. Naar

Alles wordt overgelaten aan het maatschappelijk debat. Uw chroniqueur schat overigens wel in dat de Pieten, althans in Nederland, in de komende jaren wat zullen 'opkleuren'. We ontvingen van één onze goede buitencontacten, George Reuchlin, een aardig kort verhaal met een aparte invalshoek en kijk op de situatie van Zwarte Piet in Nederland. U treft het hieronder aan, met dank aan George voor zijn toestemming het in deze Rommelpot op te nemen.

de mening van de rechtbank zouden die mensen zich gekwetst kunnen voelen als zij door Zwarte Piet pijnlijk herinnerd zouden worden aan het feit dat hun voorouders door Nederlanders uit Afrika ontvoerd waren om als slaven op de plantages in Amerika verder een onmenselijk bestaan te lijden. De directie van Angst & Vreesman respecteerde die gevoelens en had daarom besloten Sinterklaas niet te laten begeleiden door zijn zwarte knecht. Josefszoon schudde het hoofd bij het aanhoren van deze argumentatie. Hij legde de personeelschef uit dat hij als neger er juist prijs op stelde als Zwarte Piet een zo oude kindvriendelijke traditie in ere te mogen houden. 'Met opzet noem ik mijzelf een neger,' sprak Josefszoon, 'Neger werd door de blanken denigrerend en als scheldwoord gebruikt, maar voor mijns het een aanduiding van mijn Afrikaanse wortels waar ik trots op ben. Denkt u eens terug aan het begin van de tachtigjarige oorlog van uw eigen land. Toen Hendrik van Brederode aan het hoofd van een delegatie van 200 edelen op 5 april 1566 het paleis op de Koudenberg te Brussel binnendrong om aan de Landvoogdes, Margaretha van Parma, het Smeekschrift der Edelen aan te bieden, stelde Charles de Berlaymont haar gerust met de woorden: 'N' ayez pa peur Madame, ce ne sont que des gueux.' (gueux betekent bedelaars of schooiers). Wat als denigrerend bedoeld was, werd al spoedig door de Hollanders als aanduiding gebruikt, waar zij tot op de dag van vandaag trots op zijn. Enkele dagen nadat het Smeekschrift aan de Landvoogdes was aangeboden sprak Hendrik van Brederode; na zijn glas aan een feestdis gelegeerd te hebben: 'J' ai bu à la santé de Gueux, Vive les Gueux!' Sindsdien is het begrip 'Geus' als positief in uw woordenschat blijven voortleven.' Daarna vertelde Johua Josefszoon dat hij afstamde van slaven, die in het gebied Nickerie op rijst-, tabaks- en kofuëplantages hadden moeten zwoegen onder Nederlandse kolonisten. De omstandigheden, waaronder gewerkt moest worden, waren hard en onmenselijk. Toen in 1833 de slavernij in het aangrenzende Brits-Guyana werd afgeschaft, gloorde er ook hoop voor de slaven in Nickerie. Deze hoop bleek ijdel. De slavernij bleef in Suriname gehandhaafd. In 1834 begon zich daarop onder de slaven in Nickerie onrust te ontwikkelen, die in 1837 zelfs tot een opstand leidde. Het Nederlandse gezag sloeg de opstand zo meedogenloos hard neer, dat vele slaven uit vrees voor lijfelijke straffen het oerwoud in vluchtten. De enkele slaaf, die zich in zijn lot geschikt had en niet aan de opstand had deelgenomen, werd als moedigbeloond. De slaaf George van de plantage Leasowes, die het gezag met inlichtingen over de opstandelingen had geholpen, werd door het Nederlands gezag zelfs met een medaille geëerd. De Nederlandse gouverneur, die geschrokken was door de omvang van de opstand in Nickerie, richtte nog in het zelfde jaar een verzoek aan de minister van Koloniën om ook in Suriname de slavernij af te schaffen. Het verzoek was aan dovemans oren gericht. In Suriname werd de slavernij pas in 1863 afgeschaft,

Sinterklaas en Zwarte Piet

waarbij toen nog wel bepaald werd dat de vrij geworden slaven nog tien jaar lang op contractbasis tegen een hongerloon op hun plantages moesten blijven werken. 'Het feit dat onze voorvaderen lang onder de slavernij hebben moeten lijden, is voor mij geen reden om een onschuldig kinderfeest van een belangrijk deel van zijn luister te ontdoen. Zwarte Piet is voor kinderen geen symbool van onderwerping, uitbuiting of slavernij, maar een persoon die Sint Nikolaas helpt geschenken uit te delen en pepernoten strooit. Ook voor mij staat Zwarte Piet niet symbool voor slavernij, noch wordt hij door Sint Nikolaas uitgebuit. Weliswaar wordt Zwarte Piet de knecht van Sinterklaas genoemd, maar is het een schande om een oude man behulpzaam te zijn en te dienen? Er zijn zelfs landen in het Verre Oosten waar het dienstbaar zijn als een gewaardeerde kunst wordt bedreven. Juist vanwege het doorstane lijden zouden wij - als afstammelingen van slaven - trots mogen zijn op onze voorvaderen en ons verleden. Als Zwarte Piet daarvoor symbool staat, dan zouden wij Zwarte Piet alleen al daarom in ere moeten houden. Hij die zijn verleden ontkent, mist het recht op een toekomst, zei de Amerikaanse cavalerie generaal Patton na de landing in Normandië. Als de Nederlanders Zwarte Piet willen afschaffen omdat zij zich schamen voor het feit dat zij meer dan honderd jaar de slavernij hebben bedreven en die zwarte bladzijde uit de geschiedenisboekjes willen scheuren door Zwarte Piet af te schaffen, dan is dat struisvogelpolitiek. Voor de Hollanders zou Zwarte Piet een waarschuwend symbool kunnen zijn dat zij in het verleden aan een systeem hebben meegewerkt, waaruit ernstig onrecht is voortgekomen. Door het afschaffen van

Zwarte Piet wordt dat onrecht niet ongedaan gemaakt. Wordt niet door velen tegen Zwarte Piet geprotesteerd, die - bij welke aanleiding dan ook - een gelegenheid zoeken om hun frustratie te luchten en te rebelleren? Dit maal is Zwarte Piet een bruikbaar instrument, morgen is het misschien de witte kleur van de room op een slagroomtaart. Om de centrale en historische ûguur van Zwarte Piet bij het Sinterklaasfeest te behouden, bied ik u aan om tijdens de komende koopavonden als Zwarte Piet in uw warenhuis Sinterklaas ter zijde te staan. Overdag kan ik u daarin niet ondersteunen omdat ik nog een reguliere werkring heb.' Stil en onder de indruk van de grote historische kennis en de wijsheid van het betoog, had de personeelschef Joshua Josefszoon aangehoord. Hij was echter gebonden aan het besluit van zijn directie om geen Zwarte Piet in dienst te nemen. Hij beloofde zijn gast echter de directie te vragen om in het volgende jaar Zwarte Piet bij Angst & Vreesman weer in alle eer te herstellen. Nadat Joshua Josefszoon vertrokken was, wilde de personeelschef - door nieuwsgierigheid gedreven - op internet en de sociale media uitvinden, wat hij over de markante persoon Joshua Josefszoon aan de weet kon komen. Zijn gast bleek de Surinamer Dr. Joshua Josefszoon te zijn; geboren op 17 mei 1953 te Corriverton, district Nickerie, werkzaam als lector in de moderne geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en adviseur van het Tropeninstituut. In 1982 was Joshua Josefszoon gepromoveerd op het proefschrift 'Nickerie en de slavenopstand van 1837',

geschreven door een oud-Zwarte Piet in november 2014

Sinterklaasfeest 2014

WAT EEN GEWELDIGE KLASSIEKER ook dit jaar weer! Met glanzend optreden van een fenomenaal energieke artieste in het voorprogramma, speciaal voor de kleineren, waarvan een aantal een rol (met kostuum) toebedeeld kregen tot groot vermaak van iedereen. Jong en oud bleven geboeide toeschouwers tot het einde van het optreden dat een uur duurde. Direct aansluitend werd er overgeschakeld om, zingend uit volle borst, de komst van de Goedheiligman en zijn

makers te bespoedigen.

Dit keer waren er nog meer gelovigen dan vorig jaar en allen werden met prachtige cadeaus verblijd. De stemming werd er als steeds weer ingehouden door voorgangster en voorzangerster Sietske Schutte-Mirabel en orgelvirtuoos Jean-Marie Fèvre. Helaas heeft Sietske laten weten dat het dit keer voor het laatst was. Ook wel begrijpelijk na ruim 30 jaar inspirator bij het feest te zijn geweest. Sietske veel dank, chapeau bas en je kunt er op rekenen dat de traditie wordt voortgezet met jou als lichtend voorbeeld.

En dan de Sint, daar draait het tenslotte allemaal om: die lijkt tijdloos en als steeds 'en pleine forme'. Maar hij had dan ook weer zijn inspirerende vaste zwarte staf bij zich. Wat een genoeg om de drie dartelende zwarte Pieten mee te maken... een spektakel op zich.

Logistiek was alles ook weer prima voor elkaar, waarbij we hier extra lof toezwaaien aan Mieke Clavaux voor haar inspirerende en efficiënte rol daarbij.

De haringen met brood waren er weer zoals ook een ruime sortering aan andere versnaperingen voor jong en oud. Met een mooi gamma aan dranken waaraan veelvuldig eer werd bewezen.

Sinterklaasfeest 2014 [vervolg]

Namens Sint heffen we alleen een waarschuwend vinger naar de grote gelovigen die zich soms wat al te uitbundig te buiten gingen aan het snoepgoed voor de jongeren.

Er was daarbij natuurlijk ook weer ampel gelegenheid om elkaar bij te praten over ieders wel en wee.

Al met al prima! Eigenlijk jammer dat Sint maar één keer per jaar kan langskomen.

In elk geval heeft hij zich, evenals de Pieten spontaan bereid getoond ook volgend jaar zijn feest weer persoonlijk op te luisteren bij onze Vereniging. Dank u wel Sinterklaas, Zwarte Pieten en dank aan eenieder die er aan heeft bijgedragen ook dit jaar eenieder weer een mooie middag te bezorgen.

Het Sintgedicht

A – Alsace, territoriale hervorming

De Elzas-streek herbergt Straatsburg-stad.
De streek roept naar Parijs: 'laat ons alleen!
De stad tapt uit een ander vat
En roept: 'Europa ga toch niet van me heen!

B – Brant

Café Brant is weer open, als brasserie,
In de oude stijl van de Duitse tijd.
Maar 't is niet meer voor de losse plaisanterie.
Minder plek voor de borrelaar, tot onze spijt.

C – Coupe du Monde

Magnifique, quelle équipe, quelle émotion,
Le foot au Brésil c'était un régal
Mais concentration mes chers garçons !
Si non, en 2016, pas de Paris, pas de finale !

D – Drone

Quelle fête pour les paparazzi,
Facile et paresseux sera leur vie !
Adieu, adieu, mon privacy
Les drones seront partout, là-bas et ici !

E – Ebola

Sint dacht dat dat niet meer kon.
Maar zie, het is exotisch en dodelijk.
Landen trekken rondom een cordon.
En daarbinnen heerst fataal ongeluk.

F – Francis, pape

Le pape François, presque le plus vieux media star,
Presque, car moi-même j'ai plus d'années que François, le tsar.
Il visitait Strasbourg, avec humour et un bon discours.
Naturellement, parce qu'en l'Europe, c'est ici le grand carrefour.

G – Guerre, La Grande...

Honderd jaar alweer, de Grote Oorlog,
de vrucht van fanatiek nationalisme.

'Dat nooit meer meer' zeker, graag, doch,
't is weer alledaags..terror en allerlei andere -ismes.

H – Hollande

Je sais, il n'est pas d'homme parfait ou idéal.
Et gouverner, c'est un grand truc anormal
Mais, mon cher François, pour ça, tu es bien trop normal.
Et les français veulent un monarque, pas un commensal.

I – Isis

Godsdienstfanatisme en wreed geweld.
De wereld is weer gek geworden.
Kijk eens hoe het in 't Zuiden en Oosten is gesteld:
vol met hordes redeloos gestoorden.

Jeu / Job / le Pôle Emploi.

Partout c'est la défiance, le doute, la dépression
Mais la Française des jeux est, elle, en progression
Comme son alter ego, j'ai nommé Pôle Emploi
C'est là, qu'on se bouscule, c'est la cohue, ma foi

K – Klagen

Se plaindre est une caractéristique internationale
C'est l'un des couplets des chansons nationales.
Dans notre coin du monde tout ne va pas si mal
Regarde le soleil et c'est Sint qui régale !

L – Love-Liefde

Love, Liefde, c'est ce qui nous tient debout
Car sans amour, que vaut la vie ?
Mariage pour tous, ça vaut du coup
Pour hétéro, homo et bi

M – MH17

'Vluchten kan niet meer' was vroeger gewoon een lied.
Maar boven Oost Oekraïne werd het werkelijkheid.
Mensen dood en het land in rouw en verdriet.
Een conflict moet geregeld zonder al die ellende en strijd.

N – Bibliothèque Nationale

Quelle beauté, quel bijou, la Bibliothèque rénovée.
C'est l'une seulement des plusieurs des grandes prestations.

Sinterklaasfeest 2014 [vervolg]

Et, savez vous que chaque jour votre cathédrale est sauvée
Par une équipe de quinze talentueux maçons.

O – Onno Elderenbosch

En ik zag dit jaar ook weer voor Nederland een nieuwe PV
Een man van grote ervaring en van het genereuze gebaar
Nodigde direct eenieder bij hem thuis bij zijn entrée
Heer Elderenbosch, alle succes, ik wens U hier een
beste vaer.

O – Obama

J'apprécie votre capacité d'éviter les conflits.
Et, mon cher Barak, votre foi fort dans la force du dialogue.
Mais malheureusement il y a des sourds, nourris de barbarie
Donc, plutôt l'intervention que de longs monologues.

P – Poetin

Vladimir stelt: het westen nam ons niet serieus was niet meer
[zo bang.
Ik zorg nu voor weer meer angst en dat neemt men wèl serieus.
Maar, de lijst van bijwerkingen van dat recept is zo lang.
Dat het ook niet goed is voor de Russische reus.

P – Pumpernickel

Ce couplet est une ode à un champion.
Quelqu'un qui est, avec raison, essentiellement contre.
Déjà dix-neuf ans contre tous, sans pardon.
Antoine et Pumpernickel, c'est une bonne combinaison.

Q – Qatar

Over acht jaar gaan grote mensen spelen in een couveuse.
Een medisch wonder, Sint hallucineert?
Ik hoor u denken, Sint, U dronk teveel chartreuse?
Wel nee, in Qatar wordt met geld alles geregeld en
gesmeerd.

R – Raad van Europa

Jules de Korte, de blinde zanger begreep het al allemaal.
Als hij zong over alle oorlog en geweld:
De Raad van Europa is de beste raad voor de kannibaal.
Zo was het toen en zo is het nog steeds gesteld.

S – Sarkozy

Toen ie verloor, zei ie, dat we hem niet meer zouden zien.
Maar, daar is manneke weer, verre van clean maar weer op de 'sien'.
Hij moet wel, zegt ie, want dat vraagt het landsbelang.
Maar met zo'n ego komt dat belang al snel int gedrang.

T – Trierweiler,

Mademoiselle Valérie, où sont les neiges d'antan, disait déjà Villon.
Pourquoi avez-vous préféré seulement les voitures et l'avion
Et pas accompagné François sur le scooter, casquée sans
[jalousie ?
Car, vous savez, un homme seul, c'est toujours une mauvaise
[compagnie.

U – Ukrain

We dachten dat het met de fragmentatie van de Balkan, zo'n
[20 jaar gelee wel was gedaan.
Maar in bijvoorbeeld Oekraïne zien we een soort herhaling
[van dat onmenselijke spel.
En als we eens een blik op al die koloniale lineaalgrenzen in
[Afrika slaan.
Dan dreigt ook daar wellicht nog menig dodelijk serieus duel.

U – Unie, Europese Unie?

U comme Union, des pays d'Europe ou de région élargie
L'Alsace, la Lorraine et la Champagne
S'accommoderont tout pareil dans une nouvelle vie
À rester unies en idéaux, et sans castagne

V – Victoire

V comme victoire, le rêve des combattants
Pour qu'il y ait des vainqueurs, faut qu'il y ait des vaincus
C'est la rengaine connue : 'hardi les cœurs vaillants'
Qui laissera les veuves toujours au dépourvu !

W – Writersblock, een variatie op

En nu dan één van de betere Franse regeringsverhalen.
We kennen het writersblock als een schrijversprobleem
Maar nu ook een staatssecretaris die geen belasting kon betalen
Want werd ziek van formulieren en facturen... shame!

Sinterklaasfeest 2014 [vervolg]

X – Xenofobie

Het steekt de kop weer op, het navelstaren, de afkeer van 'buiten'.

Of het nou Front National heet of wat dan ook.

Het liefst gewoon de grenzen sluiten.

Terug naar oude tijden maar dat is toch een hersenspook.

IJ – IJspret

C'est en décembre à Strasbourg déjà depuis dix années

Qu'il est possible, sans souci, de patiner

Mais je voudrais pour tous les Néerlandais

Que le tour des onze villes encore un fois se réalisait.

Z – Zwarte Piet.

De Amsterdamse magistraat is scherp teruggefloten:

De burgemeester hoeft niet bij te kleuren besliste de Raad

[van State.

En, jullie zijn ook nog eens Nederlands cultureel erfgoed, zo

[is besloten.

En dat, mijn beste Pieten bevalt Sint bovenmate!

De Pieten discussie staat niet op zichzelf.

In diverse landen wordt op andere maar ook verwante terreinen gediscussieerd over al dan niet vermeend racisme/discriminatie in TV series, strips, liedjes, sprookjes e.d. Zo mag op de Zweedse tv Pippi Langkous niet langer een 'negerkoning' als vader hebben en zijn een aantal scènes uit de bekende serie bijgewerkt om geen aanstoot meer te geven.

Het sprookje het 'Lelijke eendje' wordt ervan verdacht kinderen te leren dat andersoortigen er niet bij horen.

Ook de brave smurven lagen onder vuur. In de serie zou stalinisme verheerlijkt worden. Het geval Kuifje is bekend. Veel mensen zijn er op tegen dat 'Kuifje in Afrika' nog herdrukt wordt.

En wat te denken van onze Lucky Luck, the lonesome cowboy, far away from home: in de Verenigde Staten kan dat absoluut niet met die criminele Daltons als luie domme mexicanen.

Oef, het blijft opletten.

Gezegden

Dit keer een paar gezegden over één van de essentialia in het leven: vriendschap.

"Loop niet achter me aan, ik zal misschien niet leiden, loop niet voor me uit, ik zal misschien niet volgen. Loop gewoon naast me en wees mijn vriend." (Albert Camus)

"Heer! Bescherm mij tegen mijn vrienden! Met mijn vijanden zal ik het zelf wel klaarspelen!" (Voltaire)

"Vriendschap is één ziel in twee lichamen." (Aristoteles).

"Champagne for my real friends, real pain for my sham friends." (Francis Bacon).

"Uiteindelijk herinneren we ons niet de woorden van onze vijanden maar de stilte van onze vrienden." (Martin Luther King)

"A true friend stabs you in the front." (Oscar Wilde).

Van Nelle fabriek ...

... op de Unesco werelderfgoedlijst!

Het is een beetje weggefallen bij alle aandacht voor het Wereldkampioenschap voetbal eerder dit jaar maar er is weer een Nederlands monument opgenomen op de Werelderfgoedlijst: 'Mooie Nel', de vroegere van Nellefabriek in Rotterdam. 'Licht, lucht en ruimte' wilde de vooruitstrevende ondernemer Cees van der Leeuw toen hij rond 1920 opdracht gaf voor de bouw van de 'van Nelle fabriek'. De architecten Jan Brinkman en Leen van der Vlugt creëerden 'een icoon van het nieuwe bouwen' zoals de Zwitserse architect Le Corbusier zei toen hij het 'Glazen Paleis' bezocht. Het gebouw werd in 1985 rijksmonument en in juni van dit jaar zette Unesco het op de prestigieuze Werelderfgoedlijst. Het is de tiende Nederlandse inbreng op de lijst.

In de jaren negentig stopte de koffie- en theeproductiefunctie. Het is nu een modern verzamelgebouw voor 'creatieve' bedrijven. Schokland, de Stelling van Amsterdam, Kinderdijk, Willemstad (op de Antillen), het Wouda-gemaal in Lemmer de Beemster, het Rietveld-Schröderhuis, de Amsterdamse grachtengordel en de Waddenzee gingen voor.

Réforme territoriale

We schreven er al eerder over (zie de nr. 1 en 2 van dit jaar van de Rommelpot) en nu is dan de kogel door de kerk: de Elzas gaat samen met Lotharingen en Champagne-Ardenne een regio vormen met ruim vijf en een half miljoen inwoners. In 2013 werd nog de samenvoeging van de twee departementen Haut-Rhin en Bas-Rhin afgestemd.

Dat gaf, zeker als we kijken naar de grote hervorming die er toen al zat aan te komen een redelijk kleingeestige indruk in het land.

Nu, bij het '*Réforme territoriale*' proces waren de regionale bestuurders – eindelijk - zo verstandig geweest om één Elzas voor te stellen, onder het motto 'redden wat er te redden valt'.

Maar het Parlement en kabinet waren niet te vermurwen.

Maar wat een beschamende vertoning, de wijze waarop andere regio's werden weggezet als niet passend bij de Elzas; acties als de banderollen op standbeelden die verwezen naar de autonomistische 20-jaren;

Elzassische parlementsleden die in het Parlement een spandoek ontrolden met daarop '*ne tuez pas l'Alsace*' en plots zag ik ook weer Graffiti met 'Elzass Frei'.

De actie *damage control* en relatieverbetering met de nieuwe regiopartners mag nu snel van start gaan. En dat, terwijl het grote probleem van Frankrijk vooral ligt bij de lappendeken van tienduizenden gemeenten. Daarvoor kiest Parijs een andere weg: zwaar korten op de bijdragen voor het lokaal bestuur onder het stille motto 'minder geld noopt tot meer samenwerking (-voeging?).

We'll see. Wordt zeker vervolgd.

Gerard de Boer

IMPRESSIE van de Cleveringalezing door mevrouw Titia Loenen op 24 november in de Nederlandse residentie.

De Cleveringalezing is nu alweer sinds een kleine tien jaar een traditie in Straatsburg.

Het is hier indertijd gestart door - de inmiddels helaas overleden - Frits Hondius, oud functionaris van de Raad van Europa. Frits, een nazaat uit de in cartografie gespecialiseerde familie Hondius, schetste indertijd kort de geschiedenis van zijn familie. Hij riep in herinnering dat bij de voorbereiding van de Dayton-akkoorden een Hondius-kaart van wat nu Bosnië-Herzegovina heet door de onderhandelende partijen als de enig betrouwbare was aangemerkt.

Nadien hebben we elk jaar interessante sprekers mogen ontvangen met lezingen over minder persoonlijke maar over allerlei uiteenlopende onderwerpen, van farmacie tot de zin en onzin van EU-subsidies.

Dit jaar troffen we het weer uitstekend met prof. Titia Loenen, hoogleraar mensenrechten en diversiteit aan de Leidse Universiteit. Mevr. Loenen had haar inleiding de titel meegegeven: 'Naar meer of minder diversiteit in mensenrechtennormen in Europa? Religieuze symbolen in de publieke sfeer. Zij sloot daarmee aan bij de thema's van Cleveringa, 'vrijheid en non-discriminatie'.

Vooreerst gaf mw. Loenen een overzicht van de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens inzake religieuze symbolen in het publieke domein. Wat daarin vooreerst opvalt, is de ruimte voor het behandelen en beoordelen van hiermee verband houdende onderwerpen door de nationale autoriteiten.

Zo volgde het Hof de opvatting van Zwitserland dat een hoofddoek van een onderwijzeres indoctrinerende invloed op pupillen zou kunnen hebben.

In een Turkse zaak werd het verbod van een hoofddoek

gesanctioneerd omdat Turkije zulk een verbod nodig achtte voor de eenheid van de (toen seculiere) staat.

In Frankrijk werd het verbod ook toegelaten, maar hier vanwege een verband met het beginsel van de 'laïcité' in Frankrijk, de strikte scheiding tussen kerk en staat (1).

En in het met de katholieke traditie doordrenkte Italië werd het verschijnsel van een kruisbeeld in elke schoolklas niet als een inbreuk op de godsdienstvrijheid aangemerkt.

Nederland heeft nog geen gerelateerde zaken voor het hof gehad. De praktijk in Nederland is redelijk liberaal met uitzondering van de rechterlijke macht, waarbinnen het niet is toegestaan door uiterlijke tekenen uitdrukking te geven van een bepaalde godsdienstige overtuiging.

En, moet de rechter op nationaal niveau al terughoudend zijn met het interpreteren van de (nationale) wetgeving, op internationaal niveau geldt dat nog sterker. Vandaar de - overigens indertijd door het Hof zelf ingevoerde ruime 'margin of appreciation'. Maar zoals zo vaak, er zijn argumenten voor en tegen de mate van beoordelingsruimte voor de nationale autoriteiten aan te voeren.

Voor een terughoudende supranationale opstelling onder meer:

- democratische legitimatie: een beslissing van een nationale autoriteit zal makkelijker geaccepteerd worden.

- nationale autoriteiten kunnen de zaken ook beter in verband zien en beoordelen.

- de politiek is terughoudend over internationale inmenging. Kijk bijvoorbeeld naar de discussie in diverse landen over de positie van het EVRM, met het Verenigd Koninkrijk als exponentieel voorbeeld.

- subsidiariteit: zaken die op nationaal niveau goed kunnen worden behandeld behoeven geen internationale toets.

- als over een bepaald onderwerp internationaal geen consensus bestaat is er minder reden en gezag voor het Hof om tegen de nationale beslissing in te gaan.

En tegen een grote vrije beoordelingsmarge voor de nationale autoriteiten:

- de democratische besluitvorming over bv wetten kan feilen vertonen en het Hof dient in te grijpen om de rechtstatelijke legitimatie te onderstrepen;

- mensenrechten zijn universeel, komen, los van de culturele context een ieder toe. En verschillen moeten - dus - zoveel mogelijk worden voorkomen;

- het voorkomen van uitholling van mensenrechtenstandaarden voor in het bijzonder minderheden.

Mevrouw Loenen stelde vervolgens de vraag of het recht van de Europese Unie (vooral de richtlijnen van de Unie) met een vooral economische onderstroom/ invalshoek hier een medebepalende rol in kan spelen.

Zij sprak in dit verband over 'exclusieve neutraliteit', waarmee wordt bedoeld bijvoorbeeld de Franse situatie: een hoofddoek in de publieke sfeer is nooit toegestaan.

Met daarnaast 'inclusieve neutraliteit' waarin meer het compromis wordt gezocht, zoals het Verenigd Koninkrijk laat zien door aangepaste hoofdbedekking voor Hindoe-politieagenten en rechters

met tulband, waarbij overigens het gezicht geheel zichtbaar moet blijven.

In Nederland zien we een midden situatie: hoofddoekje voor de klas mag maar (als hiervoor al vermeld) leden van de rechterlijke macht mogen naar buiten geen godsdienstige tekenen tonen en ook geen piercing of opvallende tatoeages.

Ook de politie moet 'lifestyle neutral' zijn, dat wil zeggen dat mutatis mutandis ongeveer dezelfde regels als voor de rechterlijke macht gelden.

Mevrouw Loenen liet de mogelijkheid open dat wellicht op enig moment de toepassing van de EU gelijke behandelingsrichtlijn tot een aanpassing van bijvoorbeeld het Franse beleid zou kunnen leiden. Bijvoorbeeld in het geval van een moslima met een hoofddoekje in een overheidspositie zonder enig contact met publiek.

De Franse rechter heeft de bevoegdheid om aan het Hof van Justitie in Luxemburg een opinie hierover te vragen en het antwoord mee te nemen in het de uitspraak. Tot dusver is dat niet gebeurd. De rechters volgen het staande Franse beleid.

Mevrouw Loenen repte ook van de mogelijkheid dat bijvoorbeeld het uitsluiten/niet in dienst willen nemen van parttime werknemers op enig moment als (indirecte) seksdiscriminatie kan worden gezien omdat het in de praktijk veelal vrouwen raakt. En soms, zo opperde zij, kan ook de vraag worden gesteld of die uitsluiting wel geschikt en noodzakelijk is in de context van een betreffend bedrijf/dienst. Ook hier, zoals bij de vraag naar de beoordelingsruimte bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, komt de vraag op naar een al dan niet terughoudende toetsing door het Hof in Luxem-

burg, derhalve een al dan niet grote vrije beoordelingsruimte voor de nationale autoriteiten.

Argumenten voor terughoudendheid, dus veel vrije ruimte voor de nationale autoriteiten zijn onder meer vermijden van discrepantie tussen de jurisprudentie van 'Straatsburg' en 'Luxemburg', respect voor de nationale identiteit van staten (zoals ook 'Straatsburg' doet) respect voor de nationale procedures, het ontbreken van consensus tussen de EU-lidstaten en de bescherming van de status en autoriteit van het EU-Hof.

En argumenten juist voor een strikte toepassing, dus minder nationale bewegingsvrijheid: behoud van uniformiteit en effectiviteit van het EU-recht, de sociale agenda van de EU (om bijvoorbeeld arbeidsparticipatie te bevorderen).

In de opvolgende discussie kwam de eventuele samenloop/problematiek van het verschil in optiek van het Hof in Luxemburg en Straatsburg aan de orde. Er klonk ook door dat het Luxemburgse Hof vooral partij kiest voor de positie en status van de EU.

Het was een levendige avond met een duidelijke inleider over een uitermate actueel maatschappelijk vraagstuk.

Mevrouw Loenen, zeer bedankt, U heeft onze blik verbreed en ons een betere basis gegeven om de verdere ontwikkelingen te volgen. En veel dank aan Ambassadeur Onno Elderenbosch en zijn staf voor de gastvrijheid en goede zorgen.

(1) Overigens geldt dat in de Elzas minder. Hier worden om historische redenen bijvoorbeeld geestelijk leiders nog door de staat betaald.

Rudolph Pabusinga

(Appingedam, 2 april 1894 – Oegstgeest, 15 december 1980) was een Nederlandse hoogleraar in de rechtsgeleerdheid. Hij werd bekend door zijn rede op 26 november 1940 aan de Leidse universiteit waarin hij protesteerde tegen het ontslag van Joodse

collega's. Later werd hij lid van de Raad van State.

Hij hield op 26 november 1940 zijn beroemd geworden rede, waarin hij protesteerde tegen het door de Duitse bezettingsautoriteiten aangezegde ontslag van zijn leermeester, promotor en collega prof. Eduard Maurits Meijers en andere Joodse hoogleraren. Nog diezelfde avond werd de rede door enkele studenten onder leiding van André Koch in Den Haag gekopieerd en onmiddellijk verspreid onder de andere universiteiten. Cleveringa werd door de Sicherheitspolizei opgepakt en tot in de zomer

van 1941 opgesloten in het gevangenis van Scheveningen (Oranjehotel). De Leidse studenten besloten, mede daartoe geïnspireerd door Cleveringa's collega en medestander B.M. Telders, tot een staking en daarop werd de universiteit gesloten. De studenten (veel geringer in aantal dan nu) meldden zich onmiddellijk aan bij de Gemeente Universiteit Amsterdam.

In 1944 werd Cleveringa als gijzelaar geïnterneerd in Kamp Vught. Na zijn vrijlating werd hij door het Londens kabinet benoemd in het College van Vertrouwensmannen dat de overgang naar een normaal bestuur na de bevrijding van de Duitse bezetting in Nederland moest coördineren.

De Universiteit Leiden heeft de Cleveringa-leerstoel ingesteld en organiseert elk jaar de Cleveringa-oratie, omdat Cleveringa door zijn rede het motto van de universiteit Praesidium libertatis (Bolwerk van de vrijheid) op indrukwekkende wijze gestalte gaf. Jaarlijks organiseert het Leids Universiteits Fonds op of rond 26 november de Cleveringalezingen op tal van plaatsen op de wereld. In 2004 werd hij door de lezers van het Leidse universiteitsblad Mare gekozen tot «de grootste universitaire Leidenaar», vóór Christiaan Huygens en Johan Rudolph Thorbecke.

Bron: wikipedia

Tentoonstellingen

Wat een explosie aan moois in dit seizoen, dit keer vooral over de grens. We noemen er een paar:

– Alvar Aalto (1898-1976), Fins designer en architect in vooral organische stijl, moderne en menselijke functionaliteit.

Tot 1 maart 2015 in het prachtige Vitra Design Museum (we tipten het al eerder), elke dag open van 10-18 uur.

– Gustave Courbet (1819-1877). Hij was niet alleen een tijdens zijn leven zeer gewaardeerd schilder maar indertijd ook een actief deelnemer aan de Commune in 1871. De tentoonstelling legt de nadruk op zijn indertijdse moderniteit en, voor de gelegenheid heeft ook 'l'origine du monde' haar vaste verblijfplaats in Musée d'Orsay verwisseld voor de Fondation Beyeler, Riehen/Bazel, dagelijks van 10-18 uur, 's woensdags van 10-20 uur. Tot 18 januari.

– Edgar Degas (1834-1917) herleeft in de Stadthalle in Karlsruhe tot 1 februari. Een prachtige retrospectief van maar liefst 130 werken die een goed inzicht geven in zijn werken tussen traditie en moderniteit. Dinsdag-zondag, 10-18 uur. Donderdag blijft de Halle open tot 20 uur.

– Ferdinand Hodler, Zwitserlands grote schilderszoon wordt geëerd met een evenwichtige tentoonstelling in het Kunsthhaus Zurich (t/m 25 april), uit eigen museumbezit.

Tevens prachtig indringende werken van Jean-Fredryc Schnyder met schildervisies op Bern (t/m 25 april).

Dinsdag-vrijdag van 10-18 uur; woensdag en donderdag is genieten tot 20 uur mogelijk.

– En, voor de liefhebbers van de aanstormende Chinese contemporaine kunst: 'China in de tijdsspiegel' samen met ceramiek uit Taiwan.

In kunst is de combinatie gemakkelijker dan in het politieke leven! Kunsthalle Messmer tot 1 maart. Dinsdag-zondag van 10-17 uur.

– En tenslotte België bekleedt tot mei het voorzitterschap van de landenvertegenwoordigingen in de Raad van Europa en dat gaat niet ongemerkt voorbij:

een caleidoscoop aan allerlei culturele (en culinaire) activiteiten en België was ook de eregast op de kerstmarkt.

Her en der in het centrum van Straatsburg liggen de mooi uitgevoerde hel gele programmaboekjes. U kunt het natuurlijk ook even opzoeken op www.coe.int/belgianchairmanship of, facebook: [fb.me/belgiumincoe](https://www.facebook.com/belgiumincoe).

Film

Nova Zembla

Om logistieke reden kon de film niet worden vertoond op de Algemene Ledenvergadering, het indringend verfilmde epos van de overwintering op Nova zembla door Willem Barentz en zijn scheepsbemanning.

Maar dat gaan we inhalen. Op dinsdag 24 februari om 20 uur wordt hij afgespeeld bij

Gerard de Boer, 18 Avenue du Général de Gaulle. (tel.: 0645670081).

Graag tot een week tevoren laten weten dat U komt.

Met onze zustervereniging

Onze zustervereniging, de 'Association Theo van Doesburg' bestaat dit jaar 20 jaar.

'Does' organiseert, deels nog om dit te vieren in de eerste maanden van 2015, een aantal interessante activiteiten, **allemaal in de Aubette 1928**.

We zetten het hier even op rij:

– dinsdag 20 januari, 19-20 uur: **concert** door Frank van Lamsweerde en twee even getalenteerde Conservatoriumcollega's, het Trio Tsekova, met een programma met muziek uit de tijd van de Aubette, de dertiger jaren. De entree is vrij. Na afloop is er een plateau voor een vrijwillige bijdrage. De avond wordt afgesloten met le verre de l'amitié. Onze vereniging geeft een bijdrage in de kosten van de avond. De avonden in de Aubette 1928 hebben altijd nog een extra mooie sfeer door de bijzondere ambiance.

Zie programma blz. 11

– donderdag 12 februari, 19.30-24 uur, **dansavond** in de hele Aubette 1928, dat wil zeggen in de Ciné-Bal, de Salle des Fêtes en de overloop. De avond maakt onderdeel uit van het stadsfestival 'Strasbourg-Mon Amour'. De toegang is vrij. Eenieder wordt geacht in zijn of haar kleding op enigerlei wijze een verwijzing naar de twintiger, dertiger jaren te dragen om de sfeer van de tijd wat terug te roepen. Dat kan een apart hoedje zijn, een klassiek vest, een bijzondere jurk... whatever.

We krijgen onderricht in de dansen uit die tijd door Lindy Spot, maar er is ook gelegenheid om even rust te nemen met een hapje en drankje. En in de Salle des Fêtes is er steeds een werkende DJ aanwezig. Er wordt getapt en er zullen ook knacks met brood zijn en wat dies meer zij. Alles tegen een redelijke prijs. Op de avond komt een jubileumboekje van 'Does' beschikbaar, overeenkomstig de ideeën van de naamgever in lichte Dadastijl uitgevoerd door Anke Vrijs. Onze leden hebben het recht van voorinschrijving. Vanaf 15 januari staat inschrijving voor eenieder open. Schrijf dus nu in! En doe dat ook voor goede vrienden/kennissen. Het belooft een unieke avond te worden. Mis hem niet.

Inschrijven op van.doesburg-events@outlook.com.

– dinsdag 7, 14 en 21 april, 19-20 uur, **drie filmavonden**. Voor elke avond staan verschillende genres Nederlandse films, deels stomme, uit de dertiger jaren op het programma. De avonden worden besloten met een vin de l'amitié. Ook aan deze avonden geeft onze vereniging enige bijdrage in de kosten.

In de volgende Rommelpot of bij afzonderlijke informatie zal meer uitgebreid op deze avonden worden ingegaan. Maar noteer het alvast in Uw agenda.

Concert van 20 januari 2015

19h00 / AUBETTE 1928 / Strasbourg

Programma

TRIO

Daniela TSEKOVA, piano
Thomas GAUTIER, violon
Frank van LAMSWEERDE, violoncelle

Maurice RAVEL: Gaspard de la nuit : Trois poèmes pour piano
d'après Aloysius Bertrand (1908)

Ondine
Le gibet
Scarbo

Dmitri CHOSTAKOVITCH: Trio n°1 en do mineur, en un
mouvement. (1923)

entracte

Bohuslav MARTINU: 5 pièces brèves H193 (Paris, 1930)

Allegro moderato
Adagio
Allegro
Allegro moderato
Allegro con brio

Willem PIJPER: Trio n°2 (1921)

Andante, molto rubato
Vivo
Allegretto giocoso

De werken van Ravel, Chostakovitch, Martinu en zelfs Willem Pijper zijn allemaal kenmerkend van de twintiger jaren, en men kan de onderlingen stylistische invloeden goed bemerken. Vanuit Rusland via Europa en tot Zuidamerika (Pijper heeft een tango in het tweede deel verwerkt !), een rijk en bijzonder programma. De twee werken van Martinu en Pijper zijn zeer zelden uitgevoerd.

Daniela TSEKOVA, piano
Thomas GAUTIER, violon
Frank van LAMSWEERDE, violoncelle

Le village préféré des Français

Ging vorig jaar Eghuisheim met de eer strijken, de Elzas blijft hoog op de Franse voorkeurslijst: dit jaar werd Andlau eervol tweede, achter Cordes. Een mooi resultaat voor Andlau (en de Elzas), het wijnstadje met zijn mooie 'maisons à colombages' en het prachtige kloostercomplex. (foto)

En, zoals Uw scribent uit eigen ervaring weet.. het is veel gemakkelijker fietsen naar Andlau dan het hooggelegen Cordes.

Contributie betaling voor 2015

We herinneren er u voor zover nodig nog even aan de contributie voor 2015.

Gezinnen 30 euro, alleenstaanden 20 en studenten/ jongeren tot 26 jaar 5 euro.

En diegenen die hun contributie over 2014 tot nu toe vergaten te betalen kunnen dat hierbij ook gelijk goed maken.

U kunt een cheque sturen aan onze penningmeester, Hans de Bruin, 279 route de la Wantzenau, 67000 Strasbourg, of het bedrag direct overmaken op rekening t.g.v. de Association Néerlandaise de Strasbourg et ses Environs.

[IBAN: FR76 3008 7330 0200 0118 0790 118 / BIC: CMCIFRPP t.n.v. ANSE]

colofon

BESTUUR

Voorzitter
JOHN RUIJS
rommelpot@free.fr
09.52.246.246 / 06.52.520.500
18 rue de Beblenheim
67100 Strasbourg

Vice-voorzitter en secretaris
GERARD DE BOER
18 av. Général de Gaulle
67000 Strasbourg
deboergerard@hotmail.com
03.88.31.78.52 / 06.45.67.00.81

Assessoren
ADRIE ALVERS
adrie@comcraftfr.com
03.88.10.18.30
FRANK VAN LAMSWEERDE
frank.vl@wanadoo.fr
09.54.22.24.46 / 06.83.26.72.73
MONIQUE MIDDELHOEK
moniquedesportes@hotmail.com
03.88.71.81.51 / 06.85.90.14.76

Vice-voorzitter
HANS DE JONGE
31 rue Kempf
67000 Strasbourg
hans@dejonge.org
03.88.31.60.25 / 06.12.52.54.92

Penningmeester
HANS DE BRUIN
hansdebruin@free.fr
03.88.41.99.15 / 06.24.24.55.86
279 route de la Wantzenau
67000 Strasbourg
IBAN: FR76 3008 7330 0200
0118 0790 118
BIC: CMCIFRPP

PAUL DE CONINCK
pauldeconinck@evc.net
03.88.33.24.99 / 06.08.54.31.48
PATRICIA WEISS
patulpi@hotmail.com
06.73.54.29.93

REDACTIE

GERARD DE BOER
deboergerard@hotmail.com
06.45.67.00.81
HANS DE JONGE
hans@dejonge.org
06.12.52.54.92
JOHN RUIJS
rommelpot@free.fr
06.52.520.500

NVSO is aangesloten bij de
Federatie van de Nederlandse
verenigingen in Frankrijk

VORMGEVING

JOKE LANGERLIJS
ANTOINE MICHON

WEBSITE

BART KOOSTRA
www.nvso.fr

Lidmaatschap van de Vereniging: per kalenderjaar 20 euro per kalenderjaar voor alleengaanden en 30 euro voor gezinnen/ partnerships. Lidmaatschapsgeld te betalen bij de aanvang van het nieuwe jaar.